

UDK 657.3:006.44(497.6)
 DOI: 10.7251/FIN2101027Č
 Bobana Čegar*

ORIGINALNI NAUČNI RAD

Učestalost finansijskog izvještavanja u Bosni i Hercegovini i usklađenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34

Financial Reporting Frequency in Bosnia and Herzegovina and Compliance with International Accounting Standard 34

Rezime

Učestalost finansijskog izvještavanja jest tema oko koje postoje značajna oprečna mišljenja naučne i stručne javnosti, naročito kada se radi o analizi potreba za uvođenjem kvartalnog finansijskog izvještavanja. Učestalije izvještavanje može imati pozitivne efekte na tržište kapitala, koji se ogledaju u smanjenju informacione asimetrije i troškovima kapitala, ali istovremeno može dovesti i do menadžerske miopije. S obzirom na to da učestalije izvještavanje ne znači uvijek i kvalitetnije izvještavanje, važno je da se pri sastavljanju i objavljuvanju kratkoročnih finansijskih izvještaja poštuju zahtjevi profesionalne regulative. Iz tog razloga, analizirali smo koliko su polugodišnji finansijski izvještaji listiranih preduzeća u Bosni i Hercegovini uskladeni sa zahtjevima MRS 34 i došli do zaključka da postoje značajna odstupanja, uprkos zakonskoj obavezi primjene MRS/MSFI pri finansijskom izvještavanju.

Ključne riječi: učestalost finansijskog izvještavanja, polugodišnje izvještavanje, kvartalno izvještavanje, kratkoročno finansijsko izvještavanje, listirana preduzeća, MRS 34.

Abstract

The financial reporting frequency is a topic around which there are significant, conflicting opinions of the scientific and professional public, especially when it comes to the analysis of the need for the introduction of quarterly financial reporting. More frequent reporting can have positive effects on the capital market, which are reflected in the reduction of information asymmetry and costs of capital, but at the same time, it can also lead to managerial myopia. Since more frequent reporting does not always mean better reporting, it is important that the requirements of professional regulations are complied with when compiling and publishing interim financial statements. For this reason, we analyzed the compliance of the semi-annual financial statements of listed companies in Bosnia and Herzegovina with the requirements of IAS 34 and came to the conclusion that there are significant deviations, despite the legal obligation to apply IAS/IFRS in financial reporting.

Keywords: frequency of financial reporting, semi-annual reporting, quarterly reporting, interim financial statements, listed companies, IAS 34.

UVOD

U savremenom poslovnom okruženju, koje karakterišu intenzivne promjene, izazvane prvenstveno globalizacijom i tehnološkim napretkom, informacije su postale izuzetno vrijedan resurs, a period od godinu dana isuviše dug za čekanje informacija. Upravo taj značaj blagovremenosti i raspoloživosti informacija o finansijskom stanju i uspjehu, ali i želja da se zaštite investitori, povjerioc i ostali zajmodavci, naveo je mnoge države da svojim nacionalnim zakonskim propisima definisu obavezu učestalijeg izvještavanja, kako bi korisnici finansijskih izvještaja blagovremeno imali na raspolaganju materijalno značajne informacije za donošenje poslovnih odluka. Značaj kratkoročnog finansijskog izvještavanja (izvještavanja za periode kraće od godinu dana) prepoznat je i kroz međunarodnu profesionalnu regulativu, odnosno međunarodne računovodstvene standarde, direktive Evropske unije, kao i nacionalne računovodstvene standarde brojnih država.

U Bosni i Hercegovini kratkoročno finansijsko izvještavanje obavezno je za sva preduzeća čijim se hartijama od vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala, dok je ranija obaveza sastavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja, koja se odnosila na veći broj pravnih lica, u međuvremenu ukinuta. Samim tim, predmet ovog istraživanja biće učestalost finansijskog izvještavanja listiranih kompanija, te usklađenost finansijskog izvještavanja za periode kraće od godinu dana sa profesionalnom regulativom, odnosno Međunarodnim računovodstvenim standardom 34, koji se odnosi na kratkoročno finansijsko izvještavanje.¹

Kabinetsko istraživanje biće sprovedeno u odnosu na dostupnu, relevantnu literaturu, kao i analizu kratkoročnih finansijskih izvještaja i drugih podataka dostupnih na internet stranicama berzi, komisija za hartije od vrijednosti i iz drugih izvora. Metode analize i sinteze biće korišćene pri procesu utvrđivanja i grupisanja zahtjeva sadržanih u standardu. Metoda komparacije biće upotrijebljena za poređenje pravnih aspekata u oblasti kratkoročnog finansijskog izvještavanja, kao i dobijenih rezultata u vezi sa usklađenošću sa MRS 34. Metoda studije slučaja, budući da se radi o detaljnijoj analizi polugodišnjeg finansijskog izvještavanja na području Bosne i Hercegovine, biće takođe zastupljena.

U prvom dijelu rada biće razmotren pregled dosadašnjih istraživanja, specifičnosti učestalijeg izvještavanja, te pravni okvir u vezi sa kratkoročnim finansijskim izvještavanjem u Bosni i Hercegovini. Drugi dio odnosi se na zahtjeve profesionalne regulative, odnosno međunarodnih računovodstvenih standarda u vezi sa učestalijim izvještavanjem, dok će u trećem dijelu biti predstavljeni rezultati istraživanja koji se odnose na utvrđivanje nivoa usklađenosti kratkoročnog finansijskog izvještavanja sa zahtjevima MRS 34.

1. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Imajući u vidu karakteristike tržišta kapitala u Bosni i Hercegovinu, a koje se prvenstveno odnose na nisku likvidnost tržišta, te značajan broj kompanija čijim se hartijama od vrijednosti rijetko ili gotovo nikako ne trguje u toku godine, istraživanje će biti bazira-

no na uzorku kompanija koje čine širi berzanski indeks akcija sa Banjalučke i Sarajevske berze. Kako se u indeksu nalaze one najlikvidnije hartije od vrijednosti, prepostavka je da će na taj način biti izbjegnute one akcije kojim se ne trguje, te tako doneseni validniji zaključci. Ovakav pristup bio je uobičajen i kod drugih autora, poput Benića i Franića, koji su istraživali likvidnost tržišta kapitala u regiji srednje i istočne Evrope (Benić, Franić, 2008). Sličan pristup imao je i Pervan, koji je, analizirajući dobrovoljno objelodanjivanje informacija na internetu listiranih kompanija u Hrvatskoj i Sloveniji, odlučio da iz analize isključi one akcije čijim se hartijama od vrijednosti ne trguje aktivno, te uz određenu dozu subjektivizma u uzorak uključio samo one kompanije koje su u prvom kvartalu 2005. godine imale promet preko 300.000 evra (Pervan, 2006). Takav pristup u skladu je i sa Amihuduom, koji u svom radu sugerira da pri računanju likvidnosti tržišta kapitala treba eliminisati nelikvidne akcije kako se ne bi dobili rezultati koji navode na pogrešne zaključke (Amihud, Y., 2002).

Takođe, iz analize su isključene finansijske institucije (banke, osiguranja i investicioni fondovi), budući da regulatori iz tih oblasti često propisuju drugačije ili dodatne zahtjeve u pogledu izvještavanja. Tako su postupali i brojni drugi autori (Link, 2012; Inchausti, B. G., 1997; Schadewitz, Blevins, 1998; i Downar, Ernstberger, Link, 2017). Prema tome, predmet analize će biti 14 kompanija koje čine BIRS 20 indeks Banjalučke berze i 27 kompanija koje čine SASE 30 indeks Sarajevske berze.²

Istraživanje će biti vršeno na način da ćemo označiti 25 najvažnijih zahtjeva sadržanih u MRS 34, te analizirajući polugodišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu, dostupne na sajtovima Banjalučke i Sarajevske berze, utvrđivati da li su ti zahtjevi ispoštovani i u kojoj mjeri. Zahtjeve ćemo međusobno grupisati u četiri različite kategorije u zavisnosti od toga da li se odnose na dostupnost opštih podataka, uporednih podataka, odabrane objašnjavajuće napomene ili podatke u vezi sa tržištem kapitala.

2. PREGLED LITERATURE

2.1. Učestalost finansijskog izvještavanja

Kada se govori o značaju, ali i rizicima učestalijeg izvještavanja najčešće se misli na kvartalno ili polugodišnje finansijsko izvještavanje. Učestalije finansijsko izvještavanje obavezno je u gotovo svim državama svijeta, naročito kada se radi o kompanijama čijim se hartijama od vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala, te ima veliki značaj za investitore i druge korisnike. U osnovi, sastavljanje finansijskih izvještaja za periode kraće od godinu dana dosta je slično godišnjem izvještavanju, s tim da ima i svoje specifičnosti, koje se, prije svega, odnose na veću zastupljenost procjena i nerevidiranost.

2.1.1. Pregled dosadašnjih istraživanja

Dok je analiza godišnjih finansijskih izvještaja, već duži niz godina, tema naučnih istraživanja po raznim osnovama, o kratkoročnom finansijskom izvještavanju, te učestalosti finansijskog izvještavanja se do sada uglavnom separatno raspravljalo, i to u uslovima viso-

¹ Iako se ovaj standard često prevodi kao „Periodično finansijsko izvještavanje“ (engl. Interim Financial Reporting), smatramo da je termin „Kratkoročno finansijsko izvještavanje“ prikladniji, s obzirom na to da su i godišnji izvještaji periodični izvještaji, a MRS 34 se odnosi samo na izvještavanje za periode kraće od godinu dana.

² Sadržaj indeksa dostupan je na linkovima: <https://www.blberza.com/Cms2FileCache/files/cms2/docver/88346/files/BIRS%2033%20redovna%20revizija.pdf> i <http://www.sase.ba/v1/Tr%C5%BEi%C5%A1te/Op%C4%87e-Informacije/Indexi-SASE>.

INTRODUCTION

In the modern business environment, which is characterized by intense changes, caused primarily by globalization and technological progress, information has become an extremely valuable resource, and a period of one year is too long to wait for information. Precisely, this importance of timeliness and availability of information on financial condition and success, but also the desire to protect investors, creditors and other lenders, led many countries to define the obligation of more frequent reporting in their national legislation, so that users of financial statements have timely material significant information for making business decisions. The importance of interim financial reporting (reporting for periods shorter than one year) is recognized through international professional regulations, i.e., international accounting standards, European Union directives, as well as national accounting standards of many countries.

In Bosnia and Herzegovina, interim financial reporting is mandatory for all companies whose securities are traded on the organized capital market, while the previous obligation to prepare semi-annual financial statements, which applied to a number of legal entities, has been abolished in the meantime. Therefore, the subject of this research will be the frequency of financial reporting of listed companies, and the compliance of financial reporting for periods shorter than one year with professional regulations, i.e., International Accounting Standard 34 which refers to interim financial reporting.¹

The cabinet research will be conducted in relation to the available, relevant literature, as well as the analysis of interim financial reports and other data available on the websites of stock exchanges, securities commissions and other sources. Methods of analysis and synthesis will be used in the process of determining and grouping the requirements contained in the standard. The comparison method will be used to compare the legal aspects in the field of interim financial reporting, as well as the results obtained regarding compliance with IAS 34. The case study method, since it is a more detailed analysis of semi-annual financial reporting in Bosnia and Herzegovina, will also be represented.

The first part of the paper will consider an overview of previous research, the specifics of more frequent reporting, and the legal framework related to interim financial reporting in Bosnia and Herzegovina. The second part refers to the requirements of professional regulations, i.e. international accounting standards regarding more frequent reporting, while the third part will present the results of research related to determining the level of compliance of interim financial reporting with the requirements of IAS 34.

1. RESEARCH METHODOLOGY

Having in mind the characteristics of the capital market in Bosnia and Herzegovina, which primarily relate to low market liquidity, and a significant number of companies whose securities are rarely or almost never traded during the year, the research will be based on a stock exchange index of shares from the Banja Luka and Sarajevo stock exchanges. As the index includes the most liquid securities,

the assumption is that in this way those shares that are not traded will be avoided, and thus more valid conclusions will be made. This approach was common among other authors, such as Benić and Franić who investigated the liquidity of the capital market in the region of Central and Eastern Europe (Benić & Franić, 2008). A similar approach was taken by Pervan, who, analyzing the voluntary disclosure of information on the Internet of listed companies in Croatia and Slovenia, decided to exclude from the analysis those shares whose securities are not actively traded, and with a certain dose of subjectivity included in the sample only those companies, that had a turnover of over 300,000 euros in the first quarter of 2005 (Pervan, 2006). Such an approach is in line with Amihud, who in his work suggests that when calculating the liquidity of the capital market, illiquid actions should be eliminated in order not to obtain results that lead to wrong conclusions (Amihud, Y., 2002).

Also, financial institutions (banks, insurance and investment funds) are excluded from the analysis, as regulators in these areas often prescribe different or additional reporting requirements. This has been done by a number of other authors (Link, 2012), (Inchausti, B. G., 1997), (Schadewitz & Blevins, 1998) and (Downar, Ernstberger, & Link, 2017). Therefore, the subject of the analysis will be 14 companies that make up the BIRS 20 index of the Banja Luka Stock Exchange and 27 companies that make up the SASE 30 index of the Sarajevo Stock Exchange.²

The research will be conducted in such a way that we will mark the 25 most important requirements contained in IAS 34, and by analyzing the semi-annual financial reports for 2020, available on the websites of the Banja Luka and Sarajevo Stock Exchanges, determine whether these requirements have been met and to what extent. The requirements will be grouped together into four different categories depending on whether they relate to the availability of general data, comparative data, selected explanatory notes or information related to the capital market.

2. LITERATURE REVIEW

2.1. Frequency of financial reporting

When we talk about the importance, but also the risks of more frequent reporting, we usually have in mind quarterly or semi-annual financial reporting. More frequent financial reporting is mandatory in almost all countries of the world, especially when it comes to companies whose securities are traded on the organized capital market, and is of great importance for investors and other users. Basically, the preparation of financial statements for periods shorter than one year is quite similar to annual reporting, but it also has its own specifics, which primarily relate to the greater representation of estimates and unaudited.

2.1.1. Review of previous research

While the analysis of annual financial statements has been for many years the topic of scientific research on various bases, interim financial reporting, and the frequency of financial reporting has so far been mostly discussed sporadically in highly developed markets. Primarily, the impact on stock price volatility was ob-

¹ Although this standard is often translated as "Periodično finansijsko izvještavanje," we believe that the term "Kratkoročno finansijsko izvještavanje" is more appropriate, as annual reports are also periodic reports, and IAS 34 applies only to reporting for periods shorter than one year.

² The content of the index is available at the links: <https://www.blberza.com/Cms2FileCache/files/cms2/docver/88346/files/BIRS%2033%20redovna%20revizija.pdf> and <http://www.sase.ba/v1/Tr%C5%BEi%C5%A1te/Op%C4%87e-Informacije/Indexi-SASE>

korazvijenih tržišta. Posmatran je, prije svega, uticaj na volatilnost cijena akcija, zatim troškove kapitala, informacionu asimetriju i likvidnost tržišta.

Downar i drugi analizirali su odnos učestalijeg izvještavanja i agencijskih troškova na uzorku kompanija iz 15 država članica Evropske unije (EU), u periodu od 2006. do 2015. godine i zaključili su da učestalije izvještavanje ublažava agencijске konflikte između akcionara i menadžera (Downar, B., Ernstberger, J., Link, B., 2017). Da učestalije izvještavanje smanjuje informacionu asimetriju potvrdio je i Lee fokusirajući se na kinesko tržište (Lee, Y. T., 2018), a Fu i drugi su, kroz svoju analizu, zaključili da, pored uticaja na smanjenje informacione asimetrije, učestalije finansijsko izvještavanje utiče i na smanjenje troškova kapitala (Fu, A., Kraft, A., Zhang, H., 2012).

Butler i drugi analizirali su uticaj učestalosti izvještavanja na kretanje cijena akcija, te zaključili da kod kompanija koje su morale preći sa polugodišnjeg na kvartalno izvještavanje nije uočena statistički značajna veza sa kretanjem cijena, dok je kod dobrovoljnog prelaska na učestalije izvještavanje cijena brže reagovala na objavljivanje novih informacija (Butler, M., Kraft, A., Weiss, I., 2007). Značajan uticaj učestalijeg izvještavanja na volatilnost cijena akcija potvrdili su i Mensah i Werner na uzorku kompanija iz Australije, Kanade, Velike Britanije i Sjedinjenih Američkih Država (Mensah, M., Werner, R., 2007).

Međutim, postoji i značajan broj autora koji su isticali negativne efekte učestalijeg izvještavanja, odnosno prelaska sa polugodišnjeg na kvartalno izvještavanje, ističući da će u tom slučaju doći do menadžerske miopije i zanemarivanja kreiranja vrijednosti u dugom roku. Neki od tih autora su Ernstberger i drugi, koji su analizu fokusirali na države EU (Ernstberger, J., Link, B., Vogler, O., 2017), Chen i drugi, kao i Kraft i drugi, koji su analizirajući kompanije iz Sjedinjenih Američkih Država (SAD) zaključili da sa učestalijim izvještavanjem dolazi do manjih ulaganja u istraživanje i razvoj, a to su potvrdili i Gigler i drugi (Chen, C., Srinidhi, B., Su, X., 2014; Kraft, A., Vashishtha, R., Venkatachalam, M., 2016; Gigler, F., Kandoi, C., Sapra, H., Venougopalan, R., 2013).

Veliki broj autora analizirao je i karakteristike kompanija koje imaju uticaja na odluku da učestalije izvještavaju. Neki od njih su Link, Wilde i Schadewitz i Blevins, ali rezultati u ovom segmentu značajno variraju (Link, B., 2012; Wilde, M., 2005; Schadewitz, H., Blevins, D., 1998). Najčešće ispitivane karakteristike kompanija odnose se na veličinu, djelatnost i kretanje finansijskih pokazatelja.

Kada je riječ o Bosni i Hercegovini, kao i državama u okruženju, ovakvih istraživanja gotovo da i nema. Razlozi mogu biti u manjoj likvidnosti tržišta kapitala ili ograničenom pristupu informacijama, ali to ne umanjuje atraktivnost teme, te ostavlja mogućnost za brojna istraživanja i poređenja sa razvijenijim državama, državama sa drugačjom tradicijom i kulturom izvještavanja i sl.

2.1.2. Specifičnosti učestalijeg izvještavanja

Učestalost finansijskog izvještavanja je u velikoj mjeri kontroverzna tema u naučnim istraživanjima i dok istraživači uglavnom nemaju dilemu oko toga da polugodišnje izvještavanje treba da bude obavezno, polemike se kontinuirano vode oko potrebe, odnosno koristi, od kvartalnog finansijskog izvještavanja, i u tom segmentu ne postoji opšteprihvaćeno stanovište. U istraživanju koje je Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj sprovedla još 1990. godine, 12

od 34 posmatrane države imalo je definisano obavezno kvartalno izvještavanje, dok je kod 22 države, odnosno njih 65%, izvještavanje bilo obavezno na polugodišnjem nivou (Mensah, Werner, 2007). U 34 analizirane države, nalazilo se i osam država iz Evrope,³ ali nijedna od njih u tom periodu nije imala definisano kvartalno izvještavanje. Interesantno je da danas od 12 evropskih država, kod kojih je obavezno kvartalno izvještavanje, njih šest nema članstvo u Evropskoj uniji.

I sama EU je imala dileme oko toga da li kvartalno izvještavanje treba da bude obavezno (po uzoru na SAD) ili ne. Kao međurješenje uvedeno je objelodanjanje kvartalnog izvještaja menadžmenta, što se smatra, s jedne strane, ne tako zahtjevnim kao sastavljanje punog seta kvartalnih finansijskih izvještaja, ali s druge strane treba da obezbijedi eksternim korisnicima dovoljno informacija o finansijskom položaju preduzeća između dva polugodišnja izvještaja (odnosno između godišnjeg i polugodišnjeg izvještaja).

Prije uvođenja ove odredbe u direktive EU, 2004. godine, bilo je nekoliko država u Evropi kod kojih je kvartalno izvještavanje bilo obavezno, da bi uvođenjem ovog zahtjeva u Direktivu o transparentnosti došlo do većeg stepena harmonizacije, budući da su neke od tih država kvartalno finansijsko izvještavanje zamjenile, tada obaveznim, kvartalnim izvještajem menadžmenta. Međutim, nekoliko godina kasnije, EU ukida tu odredbu, navodeći da informacije koje investitori dobijaju kroz takav kvartalni izvještaj nisu u velikoj mjeri relevantne za donošenje investicionih odluka, a da izvještajne entitete može dovesti u stanje menadžerske miopije, odnosno fokusiranja na stvaranje poželjnih rezultata u kratkom roku, a na štetu dugoročnih ciljeva kompanije. Državama članicama je svakako ostavljena mogućnost da odredbu o obaveznom kvartalnom izvještaju menadžmenta zadrže u svojim nacionalnim propisima i to je danas slučaj u Bugarskoj, Estoniji, Hrvatskoj, Letoniji, Malti, Poljskoj, Španiji, ali i u Crnoj Gori, Rusiji, Srbiji, Turskoj i Ukrajini. Albanija, Bosna i Hercegovina i Sjeverna Makedonija neke su od rijetkih država u Evropi kod kojih izvještaj menadžmenta nije obavezan ni na polugodišnjem ni na kvartalnom nivou.

Postojeći razvoj informacione tehnologije omogućava i mjesečno izvještavanje, ali je upitno da li je eksternim korisnicima potreban toliki stepen učestalosti i kolika je pouzdanost finansijskih informacija u tako kratkom periodu, budući da bi bile nepotpune ili sadržavale veliki broj procjena. Dodatno, pitanje je i mogućnosti računovodstvene službe da odgovori tim zahtjevima, s obzirom na to da bi priprema izvještaja za prethodni mjesec neminovno dovela do kašnjenja u evidentiranju promjena u tekućem mjesecu, naročito imajući u vidu da su zahtjevi koji se postavljaju pred službu računovodstva sve veći i izazovniji u pogledu vještina i znanja, a menadžeri nisu skloni proširenju ljudskih kapaciteta u onim službama koje „ne stvaraju vrijednost“. Imajući to na umu, dilema ostaje na izboru između kvartalnog i polugodišnjeg izvještavanja.

Mensah i Werner navode da je kvartalno izvještavanje u odnosu na polugodišnje nepouzdanije pri procjeni godišnjih rezultata, prije svega zbog sezonskih faktora koje eksterni korisnici ne mogu baš uvijek prepoznati i desezonirati pri analizi izvještaja, kao i da kvartalno izvještavanje dovodi do učestalijih problema u vezi sa alokacijom troškova (Mensah, Werner, 2007). Međutim, isti autori navode i da je kvartalno izvještavanje u odnosu na polugodišnje više blagovremeno, a da se problemi u alokaciji mogu prevazići primjenom integrisanog pristupa izvještavanja.

³ Finska, Francuska, Irska, Italija, Norveška, Portugal, Švedska i Velika Britanija.

served, followed by costs of capital, information asymmetry and market liquidity.

Downar et al. analyzed the relationship between more frequent reporting and agency costs in a sample of companies from 15 EU Member States, in the period from 2006 to 2015 and concluded that more frequent reporting mitigates agency conflicts between shareholders and managers (Downar, B., Ernstberger, J., & Link, B., 2017). That more frequent reporting reduces information asymmetry was also confirmed by Lee focusing on the Chinese market (Lee, Y. T., 2018), and Fu et al., through their analysis, concluded that in addition to reducing information asymmetry, more frequent financial reporting also reduces costs of capital (Fu, A., Kraft, A., & Zhang, H., 2012).

Butler et al. analyzed the impact of frequency reporting on stock price movements, and concluded that companies which had to switch from semi-annual to quarterly reporting did not show a statistically significant relationship with price movements, while voluntary switching to more frequent reporting led to the price reacting more quickly to the release of new information (Butler, M., Kraft, A., & Weiss, I., 2007). The significant impact of more frequent reporting on stock price volatility was also confirmed by Mensah and Werner in a sample of companies from Australia, Canada, the United Kingdom, and the United States (Mensah, M., & Werner, R., 2007).

However, there are a significant number of authors who pointed out the negative effects of more frequent reporting, i.e. the transition from semi-annual to quarterly reporting, emphasizing that in that case there will be managerial myopia and neglect of value creation in the long run. Some of these authors are Ernstberger et al. who focused the analysis on EU countries (Ernstberger, J., Link, B., & Vogler, O., 2017), Chen et al., as well as Kraft et al., who analyzing companies from the United States of America (USA) concluded that with more frequent reporting, there is less investment in research and development, and this was confirmed by Gigler et al. (Chen, C., Srinidhi, B., & Su, X.), (Kraft, A., Vashishtha, R., & Venkatachalam, M., 2016) (Gigler, F., Kandoi, C., Sapra, H., & Venugopalan, R., 2013).

Many authors also analyzed the characteristics of companies that have an influence on the decision to report more often. Some of them are Link, Wilde and Schadewitz and Blevins, but the results in this segment vary significantly (Link, B., 2012), (Wilde, M., 2005), (Schadewitz, H., & Blevins, D., 1998). The most frequently examined characteristics of companies were related to the size, industry and movement of financial indicators.

When it comes to Bosnia and Herzegovina, as well as the countries from the region, there is almost no such research. The reasons may be less liquidity of the capital market or limited access to information, but this does not reduce the attractiveness of the topic, and leaves room for numerous studies and comparisons with more developed countries, countries with different traditions and reporting cultures and so on.

2.1.2. Specifics of more frequent reporting

The frequency of financial reporting is largely a controversial topic in scientific research, and while researchers generally have no dilemma about whether semi-annual reporting should be mandatory, controversy continues over the need or benefits of quarterly

financial reporting and there is no generally accepted view. In the research conducted by the Organization for Economic Cooperation and Development in 1990, 12 of the 34 observed countries had defined quarterly reporting, while in 22 countries, i.e. 65 percent of them, reporting was mandatory on a semi-annual basis (Mensah & Werner, 2007). In the 34 analyzed countries, there were also eight countries from Europe,³ but none of them had defined quarterly reporting in that period. It is interesting that today, out of about 12 European countries, where quarterly reporting is mandatory, six of them do not have membership in the European Union (EU).

The EU itself has had dilemmas about whether quarterly reporting should be mandatory (modeled on the US) or not. Disclosure of the quarterly management statement was introduced as an intermediate solution, which is considered, on the one hand, not as demanding as compiling a full set of quarterly financial reports, but on the other hand should provide external users with sufficient information on the company's financial position between the two semi-annual reports (between annual and semi-annual reports).

Prior to the introduction of this provision in EU directives in 2004, there were several countries in Europe where quarterly reporting was mandatory, and the introduction of this requirement in the Transparency Directive was supposed to lead to a greater degree of harmonization, as some of these countries are quarterly financial replaced by publishing a mandatory quarterly management statement. However, a few years later, the EU repealed the provision, stating that the information that investors receive through such a quarterly report is not very relevant for investment decisions, and that it can bring reporting entities into a state of managerial myopia, i.e. focusing on creating desirable results in the short term and to the detriment of long-term goals of the company. Member States are certainly left with the possibility to keep the provision on mandatory quarterly management statement in their national regulations, and this is the case today in Bulgaria, Estonia, Croatia, Latvia, Malta, Poland, Spain, but also in Montenegro, Russia, Serbia, Turkey and Ukraine. Albania, Bosnia and Herzegovina and North Macedonia are among the few countries in Europe where management statements are not required on a semi-annual or quarterly basis.

The existing development of information technology also enables monthly reporting, but it is questionable whether external users need such a high degree of frequency and how reliable financial information is in such a short period, since they would be incomplete or contain a large number of estimates. In addition, the question is the ability of the accounting department to meet these requirements, given that the preparation of reports for the previous month would inevitably lead to delays in recording transactions in the current month, especially given that the requirements for the accounting department are increasing and more challenging in terms of skills and knowledge, and managers are not inclined to expand human capacity in those services that "do not create value". With this in mind, the dilemma remains on the choice between quarterly and semi-annual reporting.

Mensah and Werner state that quarterly reporting is more unreliable than semi-annual reporting, primarily due to seasonal factors that external users cannot always identify and seasonally adjust when analyzing reports, and that quarterly reporting leads to more frequent problems related to the cost allocation (Mensah & Werner, 2007). However, the same authors also state that quarterly report-

³ Finland, France, Ireland, Italy, Norway, Portugal, Sweden and the United Kingdom.

Bez obzira na nivo učestalosti finansijskog izvještavanja, sastavljanje finansijskih izvještaja za periode kraće od godinu dana dovodi i do određenih obračunsko-izvještajnih problema, u koje se najčešće ubrajaju: povećana mogućnost za nastajanje grešaka u procjenama i alokaciji, otežano utvrđivanje obaveza za porez i rezultata perioda zbog varijacija u poreskim stopama i promjena u kamatnim stopama, javlja se značajan broj transakcija u vezi sa poslovnim rashodima koji nastaju i evidentiraju se u jednom periodu, a koristi u vezi s njihovim nastankom javljaju se u kasnijim međuperiodima. Zatim, efekti sezonskih varijacija mogu značajno uticati na smanjenje pouzdanosti i kompatibilnosti kratkoročnih finansijskih izvještaja (Grigoras-Ichim, Morosan-Danila, 2015). Pored toga, važan je i odnos kratkoročnog finansijskog izvještavanja prema godišnjem izvještavanju, uporedivost računovodstvenih politika, razgraničenje vrijednosti između kratkoročnih finansijskih izvještaja stanja i uspjeha, kao i način ispravki grešaka i procjena iz prethodnih međuperioda. Takvi problemi i nedoumice mogu značajno uticati na kvalitet kratkoročnog finansijskog izvještavanja, te je od velike važnosti da smjernice pri izradi izvještaja za periode kraće od godinu dana budu jasno postavljene i dosljedno primjenjivane.

2.1.3. Učestalost finansijskog izvještavanja u Bosni i Hercegovini

Oblast finansijskog izvještavanja u Bosni i Hercegovini primarno je regulisana zakonima koji uređuju oblast računovodstva u oba entiteta, dok je za određene grupe izvještajnih entiteta ili određene djelatnosti ostavljena mogućnost da neka od pitanja u vezi sa finansijskim izvještavanjem budu regulisana i drugim zakonskim aktima, a to uključuje i pitanje učestalosti finansijskog izvještavanja.

U Republici Srpskoj, Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ br. 94/15) uređuje oblast računovodstva i revizije koja obuhvata pitanja od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, organizaciju i rad Savjeta za računovodstvo i reviziju Republike Srpske, reviziju finansijskih izvještaja, sticanje zvanja, sertifikaciju i licenciranje, kao i druga pitanja od značaja za računovodstvo i reviziju. Prethodnim Zakonom o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 52/11), pored godišnjeg finansijskog izvještavanja bilo je obavezno i polugodišnje izvještavanje. Obaveza sastavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja odnosila se na sva pravna lica razvrstana u kategorije velikih preduzeća, kao i za sve subjekte od javnog interesa i sva pravna lica čijim se hartijama od vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala. Zakon je propisivao obavezno sastavljanje kompletног seta finansijskih izvještaja, te obaveznu primjenu Međunarodnog računovodstvenog standarda 34.

Usvajanjem novog Zakona o računovodstvu i reviziji, 2015. godine, koji je i danas na snazi, obaveza polugodišnjeg finansijskog izvještavanja je ukinuta, tačnije, nije definisana navedenim zakonom. Ipak, kada se radi o listiranim kompanijama, oblast finansijskog izvještavanja dodatno je definisana pravnim okvirom koji se odnosi na tržište kapitala, prvenstveno Zakonom o tržištu kapitala.

Deveti dio Zakona o tržištu kapitala odnosi se na zaštitu investitora i emitenti čije su hartije od vrijednosti uvrštene na službeno berzansko tržište dužni su da objavljuju („Službeni glasnik RS“ br. 92/06, ..., 04/17):

- godišnje, polugodišnje i tromjesečne finansijske izvještaje;
- revizorske izvještaje;

- izvještaj o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta; i
- poseban izvještaj revizora u skladu sa zahtjevima Komisije.

Ukoliko se radi o emitentima čijim se hartijama od vrijednosti trguje na slobodnom tržištu, izvještavanje nije učestalije od godišnjeg izvještavanja. Finansijske izvještaje berza preuzima od institucije ovlašćene za prikupljanje i obradu finansijskih izvještaja (Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge), te je dužna da ih javno objavljuje. S obzirom na to da je Zakonom o računovodstvu i reviziji propisana obavezna primjena Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), kratkoročni finansijski izvještaji emitentata morali bi da budu sastavljeni u skladu sa MRS 34.

Rokovi za dostavljanje finansijskih izvještaja su 30 dana, ukoliko se radi o tromjesečnim finansijskim izvještajima, odnosno 60 dana u slučaju godišnjih finansijskih izvještaja, a pitanja u vezi sa izvještavanjem i objavljivanjem informacija od strane emitentata detaljnije su definisana Pravilnikom koji uređuje ta pitanja („Službeni glasnik RS“ br. 60/12, ..., 103/20). U slučaju da emitent ne dostavi obavezne izvještaje, zakonski je predviđena novčana sankcija u iznosu od 10.000 do 50.000 KM za pravno lice, te od 1.000 do 5.000 KM za odgovorno lice u pravnom licu.

U Federaciji BiH, prema Zakonu o računovodstvu („Službene novine FBiH“ br. 83/09), polugodišnje finansijsko izvještavanje bilo je obavezno za sva srednja i velika preduzeća, kao i sva pravna lica čijim se hartijama od vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala bez obzira na veličinu, sve do 2021. godine, kada je na snagu stupio novi Zakon o računovodstvu („Službene novine FBiH“ br. 15/21), kojim je propisano samo godišnje finansijsko izvještavanje. Međutim, kao i u Republici Srpskoj, oblast finansijskog izvještavanja za listirana preduzeća dodatno je uređena Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.

Listirana preduzeća u Federaciji BiH dužna su da objavljuju podatke o svom finansijskom poslovanju putem („Službene novine FBiH“ br. 85/08, ..., 25/17):

- polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovanju, a ako su emitenti uvršteni u segment kotacije, onda je i objavljivanje kvartalnih finansijskih izvještaja obavezno;
- izvještaja o događajima koji bitno utiču na finansijsko poslovanje emitentata;
- prospektima svake nove hartije od vrijednosti koji emituju; i
- izvještajima o rezultatima svake nove javne ponude hartija od vrijednosti.

Pritom, polugodišnji izvještaji obavezno sadrže podatke o članovima nadzornog odbora i uprave i broju akcija emitenta u njihovom vlasništvu, akcionarima koji posjeduju više od 5% akcija sa pravom glasa, pravnim licima u kojim emitent ima više od 10% akcija, poslovnim jedinicama i predstavništвимa emitenta, skupštini emitenta održanoj u periodu za koji se podnosi izvještaj, bilansu stanja i bilansu uspjeha na kraju perioda, upotrebi kapitala pribavljenog prethodnom emisijom hartija od vrijednosti putem javne ponude, smanjenju ili povećanju imovine emitenta za više od 10% u odnosu na stanje iz prethodnog izvještaja, smanjenju ili povećanju neto dobitka ili gubitka emitenta za više od 10% u odnosu na stanje iz prethodnog izvještaja, transakcijama imovinom u obimu većem

ing is more timely than semi-annual reporting, and that allocation problems can be overcome by applying an integrated reporting approach.

Regardless of the level of financial reporting frequency, the preparation of financial statements for periods shorter than one year leads to certain accounting and reporting problems, which most often include: increased possibility of errors in estimates and allocation, difficult determination of tax liabilities and results of the period due to variations in tax rates and changes in interest rates, a significant number of transactions related to operating expenses occur and are recorded in one period, and the benefits related to their occurrence occur in later interim periods. Then, the effects of seasonal variations can significantly affect the reliability and compatibility of interim financial statements (Grigoras-Ichim & Morosan-Danila, 2015). In addition, the relationship between interim financial reporting and annual reporting is also important, as well as comparability of accounting policies, accrue of interim balance sheet and interim income statements values and the manner of correcting errors and estimates from previous interim periods. Such problems and doubts can significantly affect the quality of interim financial reporting, and it is of great importance that the guidelines for preparing reports for periods shorter than one year are clearly set and consistently applied.

2.1.3. Frequency of financial reporting in Bosnia and Herzegovina

The area of financial reporting in Bosnia and Herzegovina is primarily regulated by the laws governing the field of accounting in both entities, while for certain groups of reporting entities or certain activities the possibility is left for some issues related to financial reporting to be regulated by other legal acts and that includes the issue of the financial reporting frequency.

In the Republika Srpska, the Law on Accounting and Auditing (Official Gazette of the RS, 94/15) regulates the field of accounting and auditing, which includes issues of importance for the organization and functioning of the bookkeeping and accounting system, preparation and presentation of financial statements, organization and work of the Republika Srpska Accounting and Auditing Council, audit of financial statements, acquisition of titles, certification and licensing, as well as other issues of importance for accounting and auditing. According to the previous Law on Accounting and Auditing (Official Gazette of the RS, 36/09, 52/11), in addition to annual financial reporting, semi-annual reporting was mandatory. The obligation to prepare semi-annual financial statements applied to all legal entities classified in the categories of large companies, as well as to all entities of public interest and all legal entities whose securities are traded on the organized capital market. The law prescribed the mandatory preparation of a complete set of financial statements, and the mandatory application of International Accounting Standard 34.

With the adoption of the new Law on Accounting and Auditing, in 2015, which is still in force, the obligation of semi-annual financial reporting was abolished, more precisely, it is not defined by the mentioned law. However, in the case of listed companies, the area of financial reporting is further defined by the legal framework relating to the capital market, primarily the Capital Market Act.

The ninth part of the Law on Capital Market refers to the protection of investors and issuers whose securities are listed on the official stock market and that are obliged to publish (Official Gazette of the RS, 92/06, ..., 04/17):

- annual, semi-annual and quarterly financial reports,
- audit reports,
- report on significant events and actions that affect the business of the issuer and
- a special auditor's report in accordance with the requirements of the Commission.

In the case of issuers whose securities are traded on the free market, reporting is not more frequent than annually. The stock exchange takes over the financial statements from the institution authorized to collect and process financial reports (Agency for Intermediary, Information and Financial Services), and is obliged to publish them. Given that the Law on Accounting and Auditing prescribes the mandatory application of International Accounting Standards (IAS) and International Financial Reporting Standards (IFRS), interim financial statements of issuers should be prepared in accordance with IAS 34.

Deadlines for submission of financial statements are 30 days, in the case of quarterly financial statements, or 60 days in the case of annual financial statements, and issues related to reporting and disclosure of information by issuers are defined in more detail by the Rulebook that prescribes those issues (Official Gazette of the RS, 60/12, ..., 103/20). If the issuer does not submit mandatory reports, the law provides for a fine in the amount of KM 10,000 to KM 50,000 for a legal entity, and from KM 1,000 to KM 5,000 for a responsible person in a legal entity.

In the Federation of BiH, according to the Law on Accounting (Official Gazette of the FBiH, 83/09), semi-annual financial reporting was mandatory for all medium and large companies, as well as for all legal entities whose securities are traded on the organized capital market, regardless of the size, until 2021, when the new Law on Accounting (Official Gazette of the FBiH, 15/21) came into force, which prescribes only annual financial reporting. However, as in the Republika Srpska, the area of financial reporting for listing companies is further regulated by the Law on Securities Market.

Lists of companies in the Federation of BiH are obliged to publish data on their financial operations through (Official Gazette of the FBiH, 85/08, ..., 25/17):

- semi-annual and annual business reports, and if the issuers are listed on the stock exchange in the official listing stock exchange segment, then the publication of quarterly financial statements is mandatory,
- reports on events that significantly affect the financial operations of issuers,
- prospectuses of each new security they issue and
- reports on the results of each new public offering of securities.

The semi-annual reports must contain data on the members of the Supervisory Board and Management Board and the number of shares of the issuer owned by them, shareholders who own more than 5 percent of voting shares, legal entities in which the issuer has more than 10 percent of shares, business units and representative offices of the issuer, general meeting of the issuer held in the period for which the report is submitted, balance sheet and income statement at the end of the period, use of capital obtained by previous issue of securities through public offering, reduction or increase of the issuer's assets by more than 10 percent compared to the previous report, decrease or increase of the issuer's

od 10% vrijednosti ukupne imovine emitenta na dan transakcije, emisiji hartija od vrijednosti obavljenoj tokom izvještajnog perioda i dividendi i kamatama na osnovu hartija od vrijednosti.

Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira („Službene novine FBiH“ br. 35/13), između ostalog, bliže se propisuje sadržaj, način i rokovi dostavljanja izvještaja. Finansijski izvještaji treba da budu dostavljeni na obrascima u Excel formatu koje definiše Komisija za vrijednosne papiere, i to

Tabela 1. Učestalost finansijskog izvještavanja za listirane kompanije u Bosni i Hercegovini

Finansijsko izvještavanje			
	Godišnje	Polugodišnje	Kvartalno
Emitenti za koje je obavezno	RS - za sve emitente FBiH - za sve emitente	RS - službeno tržište FBiH - svi emitenti	RS - službeno tržište FBiH - kotacija
Sadržaj	RS - kompletan set FBiH - kompletan set	RS - kompletan set FBiH - BS i BU (?)	RS - kompletan set FBiH - BS i BU (?)
Rokovi	RS - 2 mjeseca FBiH - 4 mjeseca	RS - 1 mjesec FBiH - 2 mjeseca	RS - 1 mjesec FBiH - 1 mjesec

Izvor: Ilustracija autora na osnovu zakonske regulative

Imajući na umu da su i oblast računovodstva, kao i oblast tržišta kapitala, u Bosni i Hercegovini u nadležnosti entiteta, obaveze u pogledu učestalosti, sadržaja i rokova dostavljanja finansijskih izvještaja za listirana preduzeća razlikuju se između entiteta, što je vidljivo i iz tabele 1. Iako je učestalost objavljivanja finansijskih izvještaja na istom nivou u oba entiteta, ipak treba imati na umu da službeno tržište u Republici Srpskoj obuhvata 29 emitentata (Banjalučka berza, 2021), dok su samo dva emitenta u Federaciji BiH uključena u segment kotacije (Sarajevska berza, 2021), te je tako kvartalno izvještavanje zastupljenije među emitentima na tržištu kapitala Republike Srpske.

Kada je riječ o sadržaju kratkoročnih finansijskih izvještaja, u Republici Srpskoj je obavezno sastavljanje kompletног seta finansijskih izvještaja, dok je u Federaciji BiH legislativa neusklađena. Naime, prema Zakonu o računovodstvu, primjena MRS/MSFI je obavezna, te u skladu s tim, emitenti bi trebalo da objavljaju kompletan set finansijskih izvještaja. Međutim, u Zakonu o vrijednosnim papirima propisano je da polugodišnji izvještaju uključuju izvještaj o finansijskoj poziciji (bilans stanja) i izvještaj o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha). Ostali izvještaji, odnosno izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine, kao i napomene uz finansijske izvještaje, ne spominju se u Zakonu. Ipak, Pravilnik, koji bliže uređuje sadržaj i rokove dostavljanja izvještaja, definije da se izvještaji dostavljaju na propisanim obrascima Komisije za vrijednosne papiere, a u okviru tih obrazaca predviđeno je dostavljanje kompletног seta. Konačno, rokovi za dostavljanje izvještaja, osim kvartalnih, duži su u Federaciji BiH u odnosu na Republiku Srpsku.

2.2. Zahtjevi Međunarodnog računovodstvenog standarda 34 u pogledu učestalijeg finansijskog izvještavanja

Kao i u slučaju svih ostalih MRS i MSFI, MRS 34 je primjenljiv samo ako je primjena MRS/MSFI obavezna nacionalnim ili nekim drugim međunarodnim propisima (na primjer, evropskim direktivama za države članice). Nadalje, da bi ovaj standard bio primjenljiv i svrshodan, takođe je potrebno da postoji obaveza ili volja subjekata

u roku od četiri mjeseca, ako se radi o godišnjim izvještajima, dva mjeseca u slučaju polugodišnjih izvještaja i u roku od mjesec dana za kvartalne izvještaje. Bez obzira na kojem nivou se sastavljaju izvještaji, oni, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, moraju biti sastavljeni u skladu sa MRS/MSFI. U slučaju nedostavljanja izvještaja, propisane novčane kazne su strože u poređenju sa Republikom Srpskom i kreću se od 15.000 KM do 200.000 KM za pravno lice i od 3.000 KM do 20.000 KM za odgovorno lice.

Izvor: Ilustracija autora na osnovu zakonske regulative

koji izvještavaju da sastavljaju i prezentuju finansijske izvještaje za periode kraće od jedne godine. Oba uslova moraju biti ispunjena.

Standard ne nalaže koji su entiteti dužni da sastavljaju i objavljaju kratkoročne finansijske izvještaje, koliko često i u kojem vremenskom okviru nakon završetka izvještajnog perioda. Međutim, mnoge države su propisale obavezno kratkoročno finansijsko izvještavanje svojim nacionalnim zakonodavstvom. Imajući u vidu zastupljenost i važnost kratkoročnog finansijskog izvještavanja, bilo je opravdano regulisati i ovaj segment finansijskog izvještavanja putem MRS.

Cilj MRS 34 je propisati minimalni sadržaj kratkoročnih finansijskih izvještaja i propisati principe priznavanja i mjerjenja u cijelovitim ili sažetim finansijskim izvještajima za kratkoročni period. Pravovremeno i pouzdano kratkoročno finansijsko izvještavanje poboljšava sposobnost investitora, kreditora i ostalih korisnika da razumiju sposobnost entiteta da generiše dobitak i novčani tok, finansijske okolnosti i performanse entiteta.

Ovim standardom, Komitet za međunarodne računovodstvene standarde podstiče kompanije kojima se trguje na tržištu kapitala da objavljaju kratkoročne finansijske izvještaje i (MRS 34):

- da to učine barem na kraju prvog polugodišta i
- da svoje kratkoročne finansijske izvještaje stave na raspolažanje najkasnije 60 dana nakon završetka perioda za koji izvještavaju.

S obzirom na to da kratkoročni finansijski izvještaji ažuriraju podatke iz posljednjih godišnjih izvještaja, njihov fokus trebalo bi da bude na događajima koji su se dogodili u posmatranom kratkoročnom periodu i mogu da sadrže manje informacija od godišnjih izvještaja, poštujući princip značajnosti. Ipak, standard postavlja zahtjeve koje bi kratkoročni finansijski izvještaji trebalo da ispunjavaju kako bi izjava o usklađenosti sa standardima bila opravdana. Ti zahtjevi su predstavljeni na slici 1.

net profit or loss by more than 10 percent compared to the previous report, transactions with assets in excess of 10 percent of the value of the issuer's total assets on the transaction date, issue of securities during the reporting period and dividends and interest based on securities.

The Rulebook on Disclosure of Information and Reporting on the Securities Market (Official Gazette of the FBiH, 35/13), among other things, prescribes in more detail the content, manner and deadlines for submitting reports. The financial statements should be submitted

in Excel format defined by the Securities Commission within four months, in the case of annual statements, two months in the case of semi-annual statements and within one month for quarterly statements. Regardless of the level at which reports are prepared, they, in accordance with the Law on Accounting, must be prepared in accordance with IAS/IFRS. In case of non-submission of the report, the prescribed fines are stricter compared to the Republika Srpska and range from KM 15,000 to KM 200,000 for a legal entity and from KM 3,000 to KM 20,000 for a responsible person.

Table 1. Frequency of financial reporting for listed companies in Bosnia and Herzegovina

	Financial reporting		
	Annual	Semi-annual	Quarterly
Issuers for which it is mandatory	RS - for all issuers FBIH - for all issuers	RS - official market FBIH - for all issuers	RS - official market FBIH - official listing
Content	RS - complete set FBIH - complete set	RS - complete set FBIH - BS and IS (?)	RS - complete set FBIH - BS and IS (?)
Deadlines	RS - 2 months FBIH - 4 2 months	RS - 1 month FBIH - 2 months	RS - 1 month FBIH - 1 month

Source: Author's illustration based on legal regulations

Bearing in mind that the area of accounting, as well as the area of capital markets, in Bosnia and Herzegovina is under the jurisdiction of the entities, the obligations regarding the frequency, content and deadlines for submitting financial statements for listed companies differ between entities, as shown in Table 1. Although the frequency of publishing financial statements is at the same level in both entities, it should be borne in mind that the official market in Republika Srpska includes 29 issuers (Banjalučka berza, 2021), while only two issuers in the Federation of BiH are included in the official listing segment (Sarajevska berza, 2021), so that quarterly reporting is more represented among issuers on the capital market of the Republika Srpska.

When it comes to the content of interim financial statements, in the Republika Srpska it is mandatory to compile a complete set of financial statements, while in the Federation of BiH the legislation is inconsistent. Namely, according to the Law on Accounting, the application of IAS/IFRS is mandatory, and in accordance with that, issuers should publish a complete set of financial statements. However, the Securities Act stipulates that semi-annual reports include a report on the financial position (balance sheet) and a report on the total result (income statement). Other reports, i.e. the statement of changes in equity and the statement of cash flows, as well as the notes to the financial statements, are not mentioned in the Law. However, the Rulebook, which regulates in more detail the content and deadlines for submitting reports, defines that reports are submitted on the prescribed forms of the Securities Commission, and within these forms, the submission of a complete set is envisaged. Finally, reporting deadlines, other than quarterly, are longer in the Federation of BiH than in the Republika Srpska.

2.2. International accounting standard 34 - requirements regarding more frequent financial reporting

As in the case of all other International accounting standards (IAS) and International financial reporting standards (IFRS), the IAS 34 is applicable only if it is mandatory to apply IAS/IFRS by national or some other international regulations (e.g. European Directives for Member States). Furthermore, for this standard to be applicable and purposeful, it is also necessary that there is an obligation or

reporting entities' will to compile and present financial statements for periods shorter than one year. Both conditions must be met.

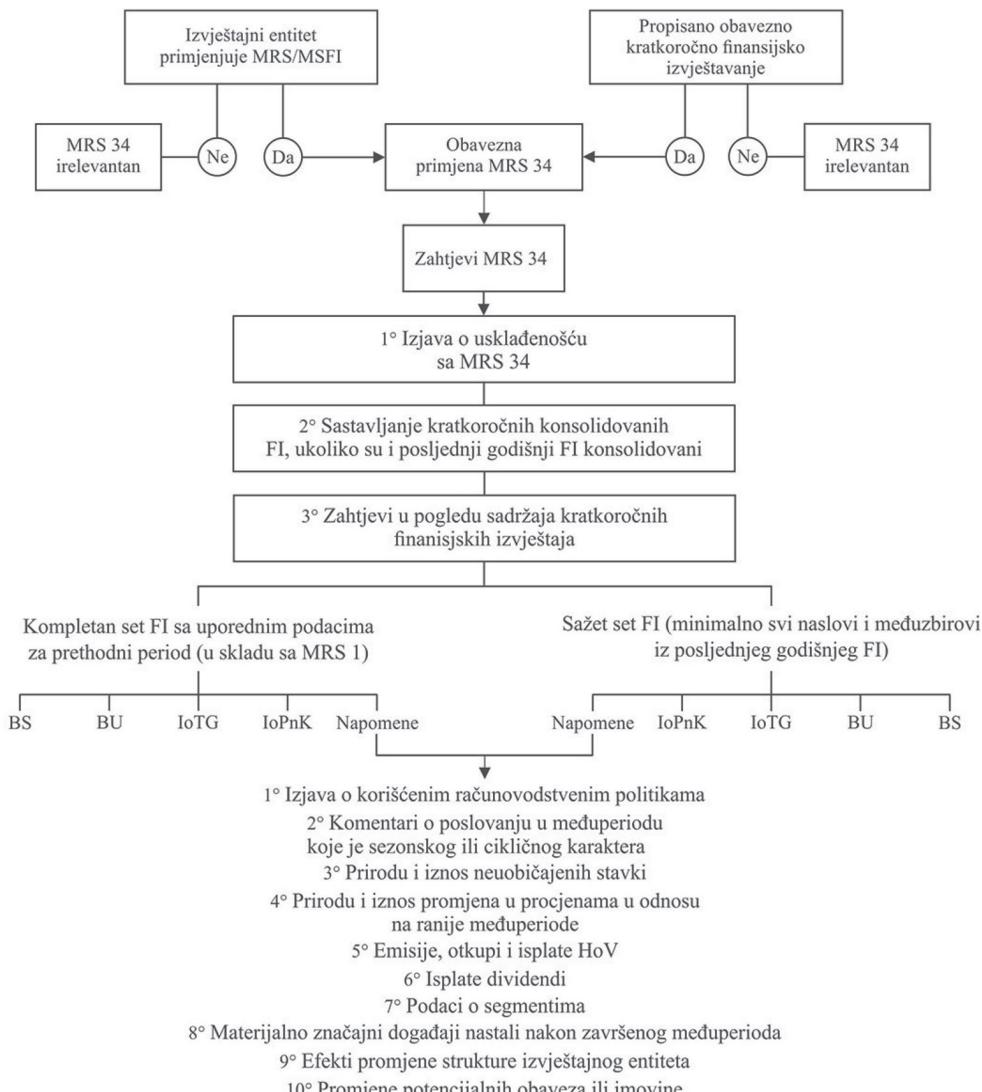
The Standard does not mandate which entities are required to prepare interim financial reports, how frequently, and in what time after the end of the period that they need to disclose their reports. However, many countries have mandated interim financial reporting by their national legislation. In some countries, it is mandatory for all companies; in some it depends on the industry or the size of the company, while in almost all countries this obligation is imposed on companies whose securities are traded on a regulated market. Bearing in mind the representation and importance of the interim financial reporting, it was justified to regulate this segment of financial reporting through the IAS.

The objective of the IAS 34 is to prescribe the minimum content of interim financial reports and to prescribe the principles for recognition and measurement in complete or condensed financial statements for an interim period. Timely and reliable interim financial reporting improves the ability of investors, creditors and other users to understand the ability of the entity to generate profit and cash flow, financial circumstances, and performances of the entities.

By this Standard, the International Accounting Standards Committee encourages publicly traded companies to provide interim financial statements and (IAS 34):

- to do that at least as of the end of the first half of their financial year, and
- to make their interim financial statements available not later than 60 days after the end of the interim period.

Given that the interim financial statements update the data from the last annual reports, their focus should be on the events that occurred in the observed interim period, and may contain less information than the annual reports, respecting the principle of materiality. Nevertheless, the standard sets out the requirements that interim financial statements should meet to make the declaration of compliance with the standards justified. These requirements are presented through the Figure 1.

Slika 1. Zahtjevi Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Izvor: Ilustracija autora na osnovu MRS 34

Standard ostavlja mogućnost nacionalnom zakonodavstvu i samim entitetima da odluče hoće li pripremiti i objaviti cjelovite ili sažete finansijske izvještaje. Stoga bi, bez obzira na to koju formu koristili, izvještaji trebalo da uključuju sve finansijske izvještaje, a cjeloviti ili

sažeti izvještaj se odnosi na nivo raščlanjivanja podataka u svakom pojedinačnom izvještaju. U zavisnosti od izvještaja, uporedivi period prethodne godine može biti isti kratkoročni period iz prethodne godine ili kraj prethodne godine.

Tabela 2. Uporedni periodi u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34

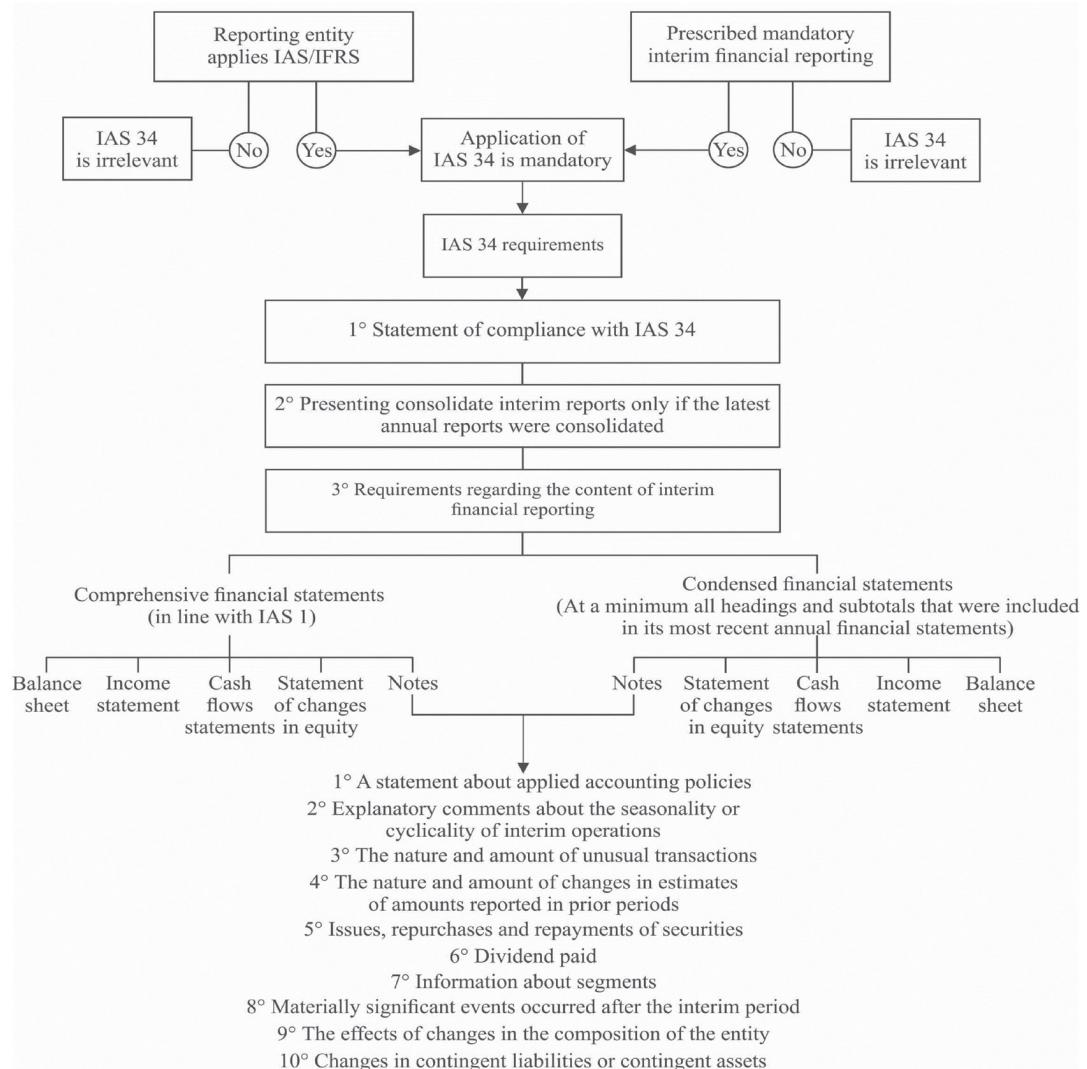
Izvještaj	Tekuća godina	Prethodna godina
Izvještaj o finansijskoj poziciji	Na datum završetka tekućeg perioda	Datum završetka prethodne finansijske godine
Izvještaj o ukupnom rezultatu	Za tekući period i kumulativno do datuma izvještavanja	Za isti period prethodne godine i kumulativno za isti period prethodne godine
Izvještaj o tokovima gotovine	Kumulativno do datuma izvještavanja	Kumulativno za isti period prethodne godine
Izvještaj o promjenama na kapitalu	Kumulativno do datuma izvještavanja	Kumulativno za isti period prethodne godine

Izvor: MRS 34

Ovaj standard se primjenjuje od 1999. godine i do sada je pretrpio tri izmjene. Prva je bila 2010. godine u pogledu značajnih transakcija i događaja. Druga promjena iz 2012. godine odnosi se na izvještavanje po segmentima, a treća iz 2014. godine u vezi je sa objelodanjivanjem informacija u kratkoročnim finansijskim izvještajima.

3. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I DISKUSIJA

Imajući na umu da se međunarodni računovodstveni standardi koriste u preko 166 država širom svijeta (IFRS, 2020), te da se postupanje u skladu sa standardima smatra postupanjem u skladu sa primjerima dobre prakse, odlučili smo da analiziramo koliko su polugodišnji finansijski izvještaji kompanija čijim se hartijama od

Figure 1. Requirements of International Accounting Standard 34

Source: Author's illustration based on IAS 34

The Standard leaves it as an option for national legislation and the entities themselves to choose whether to prepare and publish a complete or condensed financial statements. Thereby, regardless of which set is in place, it should include all financial statements, and the complete or condensed set refers to the level of

data breakdown in each of the individual statements. Depending on observed statement, the comparable period of the previous year may be the same interim period from the previous year or the end of the previous year.

Table 2. Comparative periods in accordance with International Accounting Standard 34

Statement	Current year	Comparative period
Statement of financial position	As of the end of the current interim period	As of the end of the immediately preceding financial year
Statement of profit and loss and other comprehensive income	For the current interim period and cumulatively for the current financial year to date	For the comparable interim periods (current and year to date) of immediately preceding financial year
Statement of changes in equity	Cumulatively for the current financial year to date	Comparable year-to-date period of the immediately preceding financial year
Statement of cash flow	Cumulatively for the current financial year to date	Comparable year-to-date period of the immediately preceding financial year

Source: Author's illustration based on IAS 34

This standard has been applied since 1999 and has so far undergone three amendments. The first was in 2010 in terms of significant transactions and events. The second one in 2012 was related

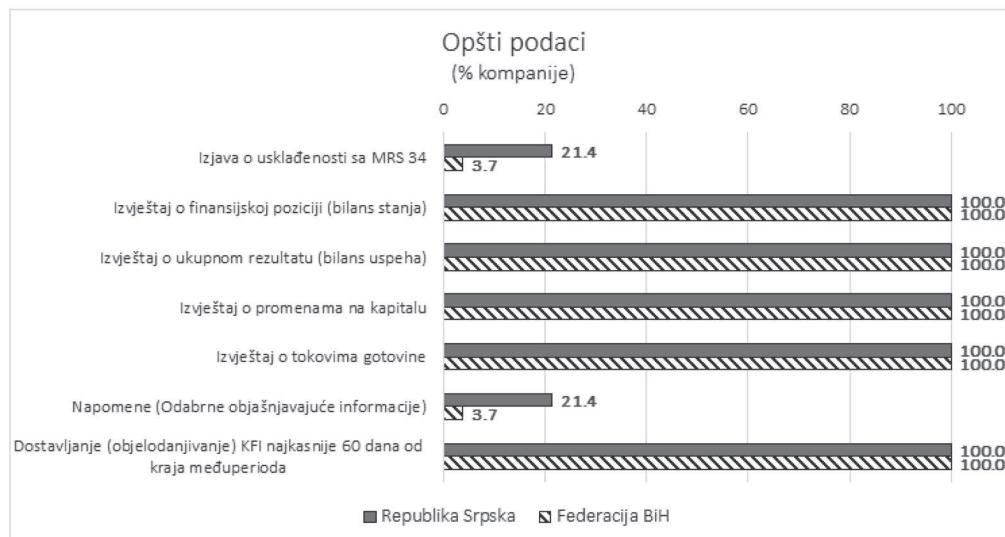
to segment reporting, and the third was in 2014 regarding disclosure of information in interim financial reports.

vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala u Bosni i Hercegovini usklađeni sa zahtjevima MRS 34.

Za sve kompanije iz uzorka (41 kompanija) polugodišnji finansijski izvještaji dostupni su na sajтовima berzi. S obzirom na to da je u oba entiteta u Bosni i Hercegovini obavezna primjena MRS/MSFI, dosljedna primjena MRS 34 za rezultat bi imala visok stepen ispunjenosti zahtjeva sadržanih u ovom standardu, te vjerovatno ne toliko značajne razlike, kako između entiteta, tako ni između kompanija. Međutim, na osnovu dobijenih rezultata čini se da polugodišnji finansijski izvještaji listiranih kompanija u Bosni i Hercegovini nisu usklađeni sa profesionalnom regulativom.

U pogledu opštih podataka, sve kompanije iz uzroka dostavile su bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine. Međutim, samo četiri kompanije iz ukupnog uzorka su uz finansijske izvještaje dostavile i napomene. Takođe, samo četiri kompanije imale su u svojim izvještajima izjavu o usklađenosti sa MRS/MSFI, iako ne navodeći MRS 34 konkretno. S obzirom na to da je entitetskim propisima definisano obavezno dostavljanje polugodišnjih izvještaju u roku od 30, odnosno 60 dana, sve kompanije su to ispoštovale, te je postignuta potpuna usklađenost sa rokom navedenim u standardu. Rezultati u vezi sa opštim podacima prikazani su na grafikonu 1.

Grafikon 1. Usklađenost polugodišnjih finansijskih izvještaja sa MRS 34 u pogledu opštih podataka

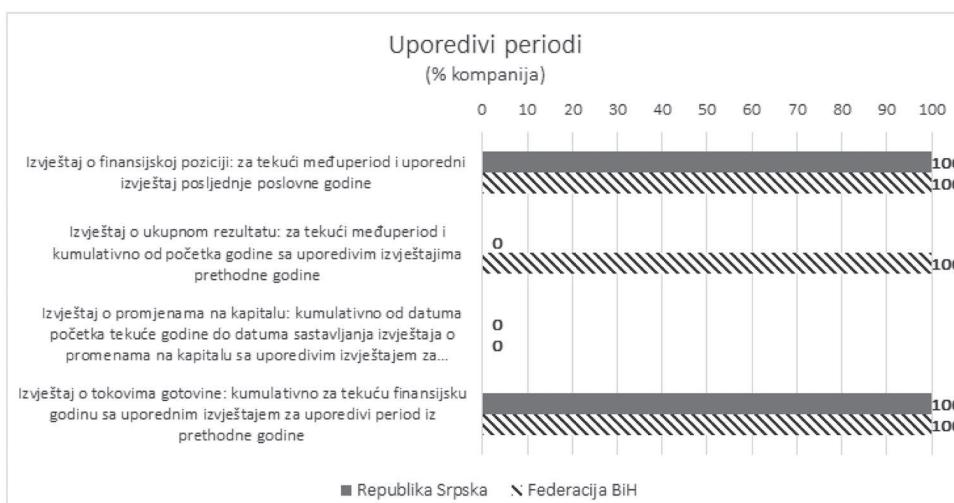

Izvor: Analiza autora

Grafikon 2. pokazuje stepen usklađenosti za zahtjevima standarda u pogledu objelodanjivanja podataka za uporedive periode. Analizirajući bilans stanja i izvještaj o tokovima gotovine, sve kompanije, pored podataka za tekući period, objavile su i podatke za kraj prethodne godine (bilans stanja), te uporedivi period, odnosno kraj juna za izvještaj o tokovima gotovine. U pogledu izvještaja o promjenama na kapitalu, nijedna kompanija nije objavila informacije za kraj polugodišta prethodne godine, kako nalaže standard, nego su umjesto toga objavljivale informacije za kraj prethodne godine. Kod značajnog broja kompanija iz Federacije BiH u zagлавju izvještaja su ostali podaci iz nekih ranijih godina (na primjer, 2017. godine,

umjesto 2019. godine) ili godina u obrascu nije ni upisana. Osnovni razlog zbog kojeg u Republici Srpskoj nije postignuta usklađenost u pogledu objelodanjivanja informacija za uporedive periode u bilansu uspjeha je ta što su kompanije dužne da izvještavaju kvartalno, te u tom slučaju MRS 34 zahtjeva da se objavljuju i podaci za tekući kvartal (drugi kvartal u slučaju polugodišnjeg izvještavanja) i kumulativno od početka godine, kako za tekući period, tako i za prethodni period, što kompanije listirane na Banjalučkoj berzi nisu objavile. U Federaciji BiH, većina kompanija izvještava polugodišnje te objavljuje podatke samo za kraj polugodišta, što je ujedno i kumulativni podatak od početka godine.

Grafikon 2. Usklađenost polugodišnjih finansijskih izvještaja sa MRS 34 u pogledu uporednih perioda

Izvor: Analiza autora

3. RESEARCH RESULTS AND DISCUSSION

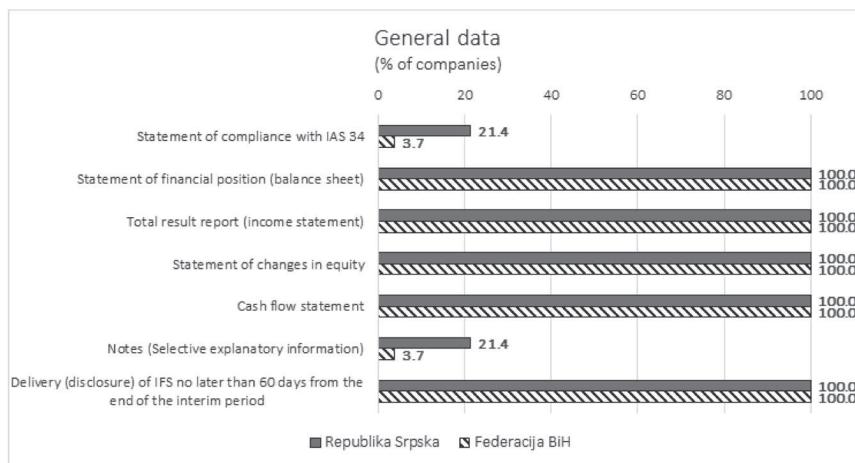
Bearing in mind that international accounting standards are used in over 166 countries worldwide (IFRS, 2020), and that complying with the standards is considered complying with examples of good practice, we decided to analyze the semi-annual financial statements of companies whose trades in securities on the organized capital market in Bosnia and Herzegovina in accordance with the requirements of IAS 34.

For all 41 companies in the sample, semi-annual financial reports are available on stock exchange websites. Given that the application of IAS/IFRS is mandatory in both entities in Bosnia and Herzegovina, consistent application of IAS 34 would result in a high degree of compliance with the requirements contained in this standard, and probably not so significant differences between en-

tities and between companies. However, based on the obtained results, it seems that the semi-annual financial statements of listed companies in Bosnia and Herzegovina are not in line with professional regulations.

In terms of general data, all companies from the sample submitted a balance sheet, income statement, statement of changes in equity and statement of cash flows. However, only four companies from the total sample submitted notes to the financial statements. Also, only four companies had a statement of compliance with IAS/IFRS in their reports, although without mentioning IAS 34 specifically. Given that the entity regulations define the mandatory submission of semi-annual reports within 30 or 60 days, all companies have complied with this, and full compliance with the deadline specified in the standard has been achieved. The results related to general data are shown in Chart 1.

Chart 1. Compliance of semi-annual financial statements with IAS 34 in terms of general data

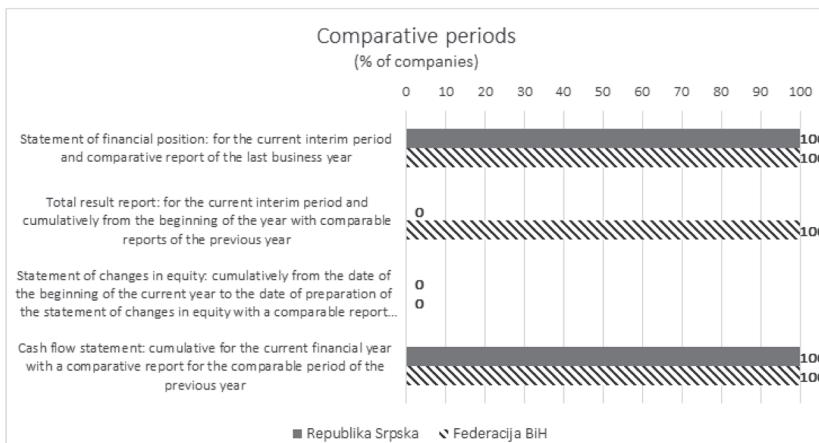

Source: Author's analysis

Chart 2 shows the degree of compliance with the requirements of the standard regarding the disclosure of data for comparable periods. Analyzing the balance sheet and cash flow statement, all companies, in addition to data for the current period, also published data for the end of the previous year (balance sheet), and a comparable period, i.e. the end of June for the cash flow statement. With respect to the statement of changes in equity, no company published information for the end of the first half of the previous year, as required by the standard, but instead published information for the end of the previous year. For a significant number of companies from the Federation of BiH, the title of report contains data from some previous years (for example, 2017, instead of 2019) or the

year is not even entered in the form. The main reason why there is no harmonization in Republika Srpska regarding the disclosure of information for comparable periods in the income statement is that companies are required to report quarterly, in which case IAS 34 requires that data for the current quarter (second quarter in the case of semi-annual reporting) and cumulatively from the beginning of the year, both for the current period and for the previous period, which the companies listed on the Banja Luka Stock Exchange did not publish. In the Federation of BiH, most companies report semi-annually and publish data only for the end of the semester, which is also a cumulative data from the beginning of the year.

Chart 2. Consistency of semi-annual financial statements with IAS 34 with respect to comparative periods

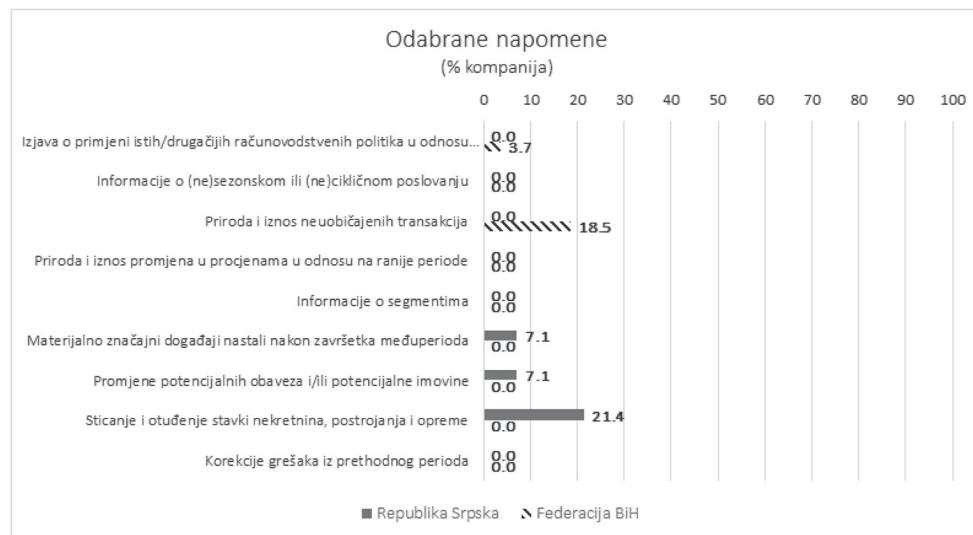

Source: Author's analysis

Najlošiji rezultati postignuti su u pogledu objelodanjuvanja odabranih napomena uz finansijske izvještaje. Prvi razlog za to je to što, kako je navedeno, većina kompanija nije ni dostavila napomene uz finansijske izvještaje, a drugi razlog je to što su napomene kod onih preduzeća koja su ih dostavila izuzetno skromne, te uglavnom ne sadrže informacije koje zahtijeva standard. U Republici Srpskoj, materijalno značajne događaje nastale nakon završetka perioda i informacije o potencijalnoj imovini i obavezama objelodanila je samo jedna kompanija, dok su tri kompanije u svojim napomenama imale informacije u vezi sa sticanjem i otuđenjem stavki nekretnina, postrojenja i opreme. U Federaciji BiH, informacije su

dostupne samo u pogledu prirode i iznosa neuobičajenih stavki, i to zahvaljujući tome što propisani obrazac za dostavljanje izvještaja, u okviru osnovnih informacija, ima polja predviđena za unos informacija o neuobičajenim stavkama. Ipak, treba napomenuti da postoji velika vjerovatnoća da se pojedine informacije u tom dijelu obrasca prenose iz perioda u period, bez promjena, s obzirom na to da je, na primjer, kod određenog broja kompanija navedeno da su izvještaji bili predmet eksterne revizije, što se vjerovatno odnosi na prethodnu godinu, a ne na tekući period (polugodište), budući da ni informacije o revizorskom mišljenju, kao ni sam izvještaj, nisu dostupni.

Grafikon 3. Usklađenost polugodišnjih finansijskih izvještaja sa MRS 34 u pogledu odabranih napomena

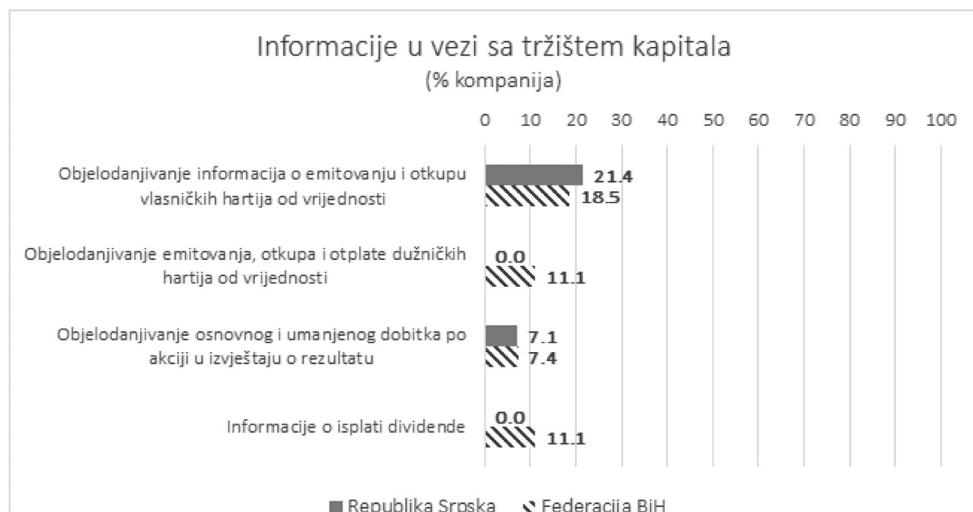

Izvor: Analiza autora

Konačno, u pogledu usklađenosti sa zahtjevima standarda, a u vezi sa objelodanjuvanjem informacija koje su direktno u vezi sa tržištem kapitala, postignuti rezultati nisu na zavidnom nivou. Iako bi se sa grafikona 3. moglo zaključiti da su kompanije iz Federacije BiH značajno ispred kompanija iz Republike Srpske, naročito u pogledu objavljuvanja informacija o promjenama u vezi s dužničkim hartijama od vrijednosti i informacija o isplati dividende, vjerovatno

se više radi o slučajnosti. Naime, pored polja o neuobičajenim transakcijama, obrazac za dostavljanje finansijskih izvještaja u Federaciji BiH sadrži i polja u vezi sa informacijama o emitovanju i otkupu hartija od vrijednosti, pri čemu su dvije kompanije samo navele da nije bilo emisija hartija od vrijednosti (što bi uključivalo i dužničke i vlasničke), kao i polje o isplati dividende, gdje su tri kompanije navele da nije bilo isplata.

Grafikon 4. Usklađenost polugodišnjih finansijskih izvještaja sa MRS 34 u pogledu informacija u vezi sa tržištem kapitala

Izvor: Analiza autora

Dobijeni rezultati, u gotovo svim segmentima, pokazuju da kratkoročno finansijsko izvještavanje u Bosni i Hercegovini, za listirana preduzeća, nije u skladu sa MRS 34, čija je primjena obavezna kod

izvještavanja za periode kraće od jedne godine. Razlozi bi mogli biti nedovoljna likvidnost tržišta, te manji pritisci investitora za pristupom opširnijim informacijama o finansijskoj poziciji preduzeća, kao

The worst results were achieved in terms of disclosure of selected notes to the financial statements. The first reason for this is that, as stated, most companies did not even submit notes to the financial statements, and the second reason is that the notes for those companies that submitted them are extremely modest, they do not generally contain the information required by the standard. In the Republika Srpska, material events after the end of the period and information on potential assets and liabilities were disclosed by only one company, while three companies in their notes had information regarding the acquisition and disposal of items of property, plant and equipment. In the Federation of BiH, information

is available only in terms of the nature and amount of unusual items, thanks to the fact that the prescribed reporting form, within the basic information, has fields provided for entering information on unusual items. However, it should be noted that there is a high probability that certain information in this part of the form is transferred from period to period, without changes, given that, for example, a number of companies stated that the reports were subject to external audit, which probably refers to the previous year and not to the current period (semester), as neither the information on the audit opinion nor the report itself is available.

Chart 3. Compliance of semi-annual financial statements with IAS 34 in terms of selected notes

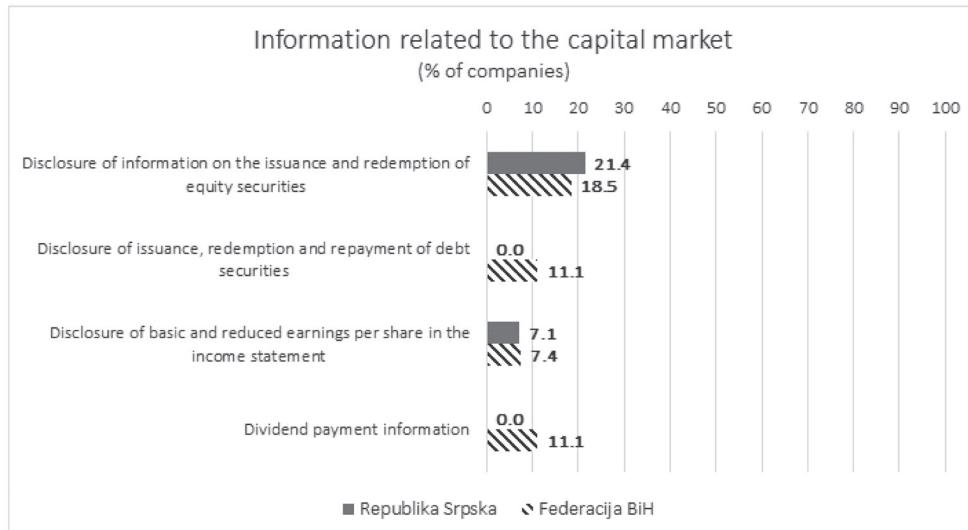

Source: Author's analysis

Finally, in terms of compliance with the requirements of the standard, in terms of disclosure of information that is directly related to the capital market, the results achieved are not at an enviable level. Although it could be concluded from Chart 3 that companies from the Federation of BiH are significantly ahead of companies from Republika Srpska, especially in terms of publishing information on changes in debt securities and information on dividend payments,

it is probably more a coincidence. Namely, in addition to the fields on unusual transactions, the form for submission of financial statements in the Federation of BiH also contains fields related to information on issuance and redemption of securities, with two companies only stating that there were no issues of securities (which would include debt and equity), as well as a dividend payment field where three companies stated that there were no payments.

Chart 4. Consistency of semi-annual financial statements with IAS 34 regarding capital market information

Source: Author's analysis

The obtained results, in almost all segments, show that interim financial reporting in Bosnia and Herzegovina, for listed companies, is not in accordance with IAS 34, the application of which is man-

datory for reporting for periods shorter than one year. The reasons could be insufficient market liquidity, and less pressure from investors to access more information about the financial position of the

i odsustvo revizije kada su u pitanju kratkoročni finansijski izvještaji. Zanemarujući kompanije koje su, vjerovatno greškom, naznačile da su izvještaji revidirani, samo jedna kompanija iz uzorka imala je revizorski izvještaj za prvo polugodište 2020. godine. Dalje, čini se da ni regulatori ne primjenjuju sankcije za nepostupanje u skladu sa zahtjevima izvještavanja. Činjenica jeste da su sve kompanije dostavile polugodišnje izvještaje, ali ti izvještaji nisu u skladu sa standardima izvještavanja, ne samo u pogledu zahtjeva MRS 34, nego i drugih standarda, s obzirom na to da većina kompanija uopšte nije dostavila napomene uz finansijske izvještaje.

ZAKLJUČAK

Blagovremeno i pouzdano finansijsko izvještavanje značajno je za korisnike izvještaja i u funkciji je povećanja sposobnosti investitora, povjericaca i drugih korisnika da bolje procijene performanse izvještajnih entiteta. Iz tog razloga sve evropske države, pa tako i Bosna i Hercegovina, svojim propisima obavezale su kompanije čijim se hartijama od vrijednosti trguje na organizovanom tržištu kapitala da objavljaju svoje finansijske izvještaje učestalije u toku godine (polugodišnje ili kvartalno).

Međutim, sastavljanjem izvještaja za periode kraće od jedne godine, izvještajni entiteti se susreću sa brojnim obračunsko-izvještajnim problemima, uključujući pravilnu alokaciju prihoda i rashoda na međuperiode unutar jedne godine, učestaliju potrebu za procjenjivanjem, sezonske oscilacije i slično, te kako bi se osigurala pouzdanost podataka sadržanih u izvještajima, od velikog značaja je da se postupa u skladu sa smjernicama relevantne profesionalne regulative.

U Bosni i Hercegovini, primjena međunarodnih računovodstvenih standarda i međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja zakonski je obavezna. Ipak, analiza je pokazala da, kada se radi o finansijskom izvještavanju za periode kraće od godinu dana, ono nije uskladeno sa zahtjevima MRS 34. U uzorku od 14 kompanija sa Banjalučke berze i 27 kompanija sa Sarajevske berze, samo četiri kompanije su dostavile napomene uz finansijske izvještaje i te napomene su bile skromne. U izvještajima nedostaju i uporedni podaci koje zahtijeva Standard, naročito kada se radi o izvještaju o promjenama na kapitalu. Nedostaju i informacije o isplaćenoj dividendi u toku perioda, osnovnom i umanjenom dobitku po akciji, kao i sve one druge informacije koje bi trebalo da budu objelodanjene kroz napomene, a odnose se, između ostalog, na informacije o računovodstvenim politikama, sezonskim oscilacijama, informacije o segmentima, ispravkama grešaka, događajima nakon datuma izvještavanja i sl.

Razlozi za takva odstupanja bi mogli biti brojni. Moguće je da, zbog niske likvidnosti tržišta kapitala u Bosni i Hercegovini, ni pritisci investitora za pristup ažurnijim i sveobuhvatnijim informacijama o poslovanju nisu izraženi kao u državama sa razvijenijim tržištem kapitala. Daleko veći fokus i izvještajnih entiteta, a čini se i korisnika finansijskih izvještaja, i dalje je na godišnjem izvještavanju. Dodatno, moguće je da tome doprinosi i odsustvo eksterne revizije kada se radi o kratkoročnim finansijskim izvještajima, te da sankcije nadležnih institucija u vezi sa primjenom standarda nisu dosjedne ili dovoljno visoke da motivišu izvještajne entitete na veću usklađenost sa zahtjevima profesionalne, ali i zakonske regulative.

IZVORI

- Amihud, Y. (2002). Illiquidity and Stock Returns: Cross-Section and Time-Series Effects. *Journal of Financial Markets*, 5 (1).
- Banjalučka berza. Preuzeto sa 01.03.2021: <https://www.blberza.com/Pages/securitylist.aspx?tier=om%3a15%2com%3a1%2com%3a23>
- Benić, V., & Franić, I. (2008). Komparativna analiza likvidnosti tržišta kapitala Hrvatske i zemalja regije. *Finansijska teorija i praksa* 32 (4).
- Butler, M., Kraft, A., & Weiss, I. (2007). The Effect of Reporting Frequency on the Timeliness of Earnings: The Cases of Voluntary and Mandatory Interim Reports. *Journal of Accounting and Economics* 43.
- Chen, C., Srinidhi, B., & Su, X. (2014). Effects of Auditing: Evidence from Variability of Stock Returns and Trading Volume. *China Journal of Accounting Research*.
- Downar, B., Ernstberger, J., & Link, B. (2017). The Monitoring Effect of More Frequent Disclosure. *Contemporary Accounting Research*, 35(4).
- Ernstberger, J., Link, B., & Vogler, O. (2017). The Real Business Effects of Quarterly Reporting. *American Accounting Association*, 92 (5).
- Fu, A., Kraft, A., & Zhang, H. (2012). Financial Reporting Frequency, Information Asymmetry, and the Cost of Equity. *Journal of Accounting and Economics*, 54 (2-3).
- Gigler, F., Kandoi, C., Sapra, H., & Venugopalan, R. (2013). How Frequent Financial Reporting Can Cause Managerial Short-Termism: An Analysis of the Costs and Benefits of Increasing Reporting Frequency. *Journal of Accounting Research*. Volume 52.
- Grigoras-Ichim, C., & Morosan-Danila, L. (2015). The Importance of Financial Interim Reporting for Position of Companies. *The USV Annals of Economics and Public Administration*. Volume 15, Issue 2(22).
- IFRS. (2020, Januar 16). Preuzeto sa; <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/>
- Inchausti, B. G. (1997). The Influence of Company Characteristics and Accounting Regulation on Information Disclosed by Spanish Firms. *The European Accounting Review*.
- Kraft, A., Vashishtha, R., & Venkatachalam, M. (2016). Frequent Financial Reporting and Managerial Myopia. *SSRN Electronic Journal*.
- Lee, Y. T. (2018). The Impact of Reporting Frequency on the Information Quality of Share Price: Evidence from Chinese State-Owned Enterprises. *Frontiers of Business Research in China*.
- Link, B. (2012). The Struggle for a Common Interim Reporting Frequency Regime in Europe. *Accounting in Europe*, 9.
- Mensah, M., & Werner, R. (2007). *The Capital Market Implications of the Frequency of Interim Financial Reporting: An International Analysis*. Springer Science+Business media, LLC.
- Mensah, Y., & Werner, R. (2007). *The Capital Market Implications of the Frequency of Interim Financial Reporting: An International Analysis*.
- Međunarodni računovodstveni standard 34.

company, as well as the lack of audit when it comes to interim financial statements. Ignoring the companies that, probably by mistake, indicated that the reports were audited, only one company in the sample had an audit report for the first half of 2020. Furthermore, regulators also do not appear to apply sanctions for failure to comply with reporting requirements. The fact is that all companies submitted semi-annual reports, but these reports do not comply with reporting standards, not only in terms of the requirements of IAS 34, but also other standards, since most companies did not submit notes to the financial statements.

CONCLUSION

Timely and reliable financial reporting is important for users of the reports and serves to increase the ability of investors, creditors and other users to better assess the performance of reporting entities. For that reason, all European countries, including Bosnia and Herzegovina, have obliged their companies whose securities are traded on the organized capital market to publish their financial statements more frequently during the year (semi-annually or quarterly).

However, when compiling reports for periods shorter than one year, reporting entities face a number of accounting and reporting problems, including the proper allocation of revenues and expenditures to interim periods within one year, more frequent need for estimation, seasonal oscillations, etc., and to ensure reliability of the data contained in the reports, it is of great importance to comply with the guidelines of the relevant professional regulations.

In Bosnia and Herzegovina, the application of International Accounting Standards and International Financial Reporting Standards is legally required. However, the analysis showed that, when it comes to financial reporting for periods shorter than one year, it is not in line with the requirements of IAS 34. In a sample of 14 companies from the Banja Luka Stock Exchange and 27 companies from the Sarajevo Stock Exchange, only four companies submitted notes to the financial statements and those notes were modest. The reports also lack comparative information required by the standard, especially when it comes to the statement of changes in equity. There is also a lack of information on dividends paid during the period, basic and reduced earnings per share, as well as all other information that should be disclosed in the notes, and relates, *inter alia*, information on accounting policies, seasonal oscillations, segment information, corrections of errors, events after the reporting date, etc.

The reasons for such deviations could be numerous. It is possible that, due to the low liquidity of the capital market in Bosnia and Herzegovina, investor pressures for access to more up-to-date and comprehensive business information are not as pronounced as in countries with more developed capital markets. A far greater focus of both reporting entities and, it seems, users of financial statements is still on annual reporting. Additionally, it is possible that the absence of external audit when it comes to interim financial statements contributes to this, and that sanctions of competent institutions regarding the application of standards are not consistent or high enough to motivate reporting entities to comply with professional and legal requirements.

REFERENCES

1. Amihud, Y. (2002). Illiquidity and Stock Returns: Cross-Section and Time-Series Effects. *Journal of Financial Markets*, 5 (1).
2. Banjaluka berza. Retrieved 01.03.2021. from: <https://www.blberza.com/Pages/securitylist.aspx?tier=om%3a15%2com%3a1%2com%3a23>
3. Benić, V., & Franić, I. (2008). Komparativna analiza likvidnosti tržišta kapitala Hrvatske i zemalja regije. *Finansijska teorija i praksa* 32 (4).
4. Butler, M., Kraft, A., & Weiss, I. . (2007). The Effect of Reporting Frequency on the Timeliness of Earnings: The Cases of Voluntary and Mandatory Interim Reports. *Journal of Accounting and Economics* 43.
5. Chen, C., Srinidhi, B., & Su, X. (2014). Effects of Auditing: Evidence from Variability of Stock Returns and Trading Volume. *China Journal of Accounting Research*.
6. Downar, B., Ernstberger, J., & Link, B. (2017). The Monitoring Effect of More Frequent Disclosure. *Contemporary Accounting Research*, 35 (4).
7. Ernstberger, J., Link, B., & Vogler, O. (2017). The Real Business Effects of Quarterly Reporting. *American Accounting Association*, 92 (5).
8. Fu, A., Kraft, A., & Zhang, H. (2012). Financial Reporting Frequency, Information Asymmetry, and the Cost of Equity. *Journal of Accounting and Economics*, 54 (2-3).
9. Gigler, F., Kandoi, C., Sapra, H., & Venugopalan, R. (2013). How Frequent Financial Reporting Can Cause Managerial Short-Termism: An Analysis of the Costs and Benefits of Increasing Reporting Frequency. *Journal of Accounting Research*. Volume 52.
10. Grigoras-Ichim, C., & Morosan-Danila, L. (2015). The Importance of Financial Interim Reporting for Position of Companies. *The USV Annals of Economics and Public Administration*. Volume 15, Issue 2(22).
11. IFRS. (2020, Januar 16). Preuzeto sa; <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/>
12. Inchausti, B. G. (1997). The Influence of Company Characteristics and Accounting Regulation on Information Disclosed by Spanish Firms. *The European Accounting Review*.
13. International Accounting Standard 34.
14. Kraft, A., Vashishtha, R., & Venkatachalam, M. (2016). Frequent Financial Reporting and Managerial Myopia. *SSRN Electronic Journal*.
15. Lee, Y. T. (2018). The Impact of Reporting Frequency on the Information Quality of Share Price: Evidence from Chinese State-Owned Enterprises. *Frontiers of Business Research in China*.
16. Link, B. (2012). The Struggle for a Common Interim Reporting Frequency Regime in Europe. *Accounting in Europe*, 9.
17. Mensah, M., & Werner, R. (2007). *The Capital Market Implications of the Frequency of Interim Financial Reporting: An International Analysis*. Springer Science+Business media, LLC.
18. Mensah, Y., & Werner, R. (2007). *The Capital Market Implications of the Frequency of Interim Financial Reporting: An International Analysis*.
19. Official Gazette of the FBiH, 15/21. Zakon o računovodstvu.
20. Official Gazette of the FBiH, 35/13. Pravilnikom o objavljuvanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papiru.
21. Official Gazette of the FBiH, 83/09. Zakon o računovodstvu.

19. Pervan, I. (2006). Dobrovoljno finansijsko izvješćivanje na internetu: analiza prakse hrvatskih i slovenačkih dioničkih društava koja kotiraju na burzama. *Financijska teorija i praksa*, 30 (1).
20. Sarajevska berza. Preuzeto 01.03.2021. sa: <http://www.sase.ba/v1/Tr%C5%BEi%C5%A1te/Emitenti/Spisak-emitenata>
21. Schadewitz, H., & Blevins, D. (1998). Major Determinants of Interim Disclosures in an Emerging Market. *American Business Review*, Volume 16 (1).
22. Službene novine FBiH, 15/21. Zakon o računovodstvu.
23. Službene novine FBiH, 35/13. Pravilnikom o objavljivanju informacija i izvještavanju na tržištu vrijednosnih papira.
24. Službene novine FBiH, 83/09. Zakon o računovodstvu.
25. Službene novine FBiH, 85/08, ..., 25/17. Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
26. Službeni glasnici RS, 92/06, ..., 04/17. Zakon o tržištu hartija od vrijednosti.
27. Službeni glasnik RS, 36/09, 52/11. Zakonom o računovodstvu i reviziji.
28. Službeni glasnik RS, 60/12, ..., 103/20. Pravilnik o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenta hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude.
29. Službeni glasnik RS, 94/15. Zakon o računovodstvu i reviziji.
30. Wilde, M. (2005). *Financial Reporting Frequency and its Impact on the Stock Market: The Case of Switzerland*. University of Zurich, Working Paper.

22. Official Gazette of the FBiH, 85/08, ..., 25/17. Zakonom o tržištu vrijednosnih papira.
23. Official Gazette of the RS, 92/06, ..., 04/17. Zakon o tržištu hartija od vrijednosti.
24. Official Gazette of the RS, 36/09, 52/11. Zakonom o računovodstvu i reviziji.
25. Official Gazette of the RS, 60/12, ..., 103/20. Pravilnik o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenta hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude.
26. Official Gazette of the RS, 94/15. Zakon o računovodstvu i reviziji.
27. Pervan, I. (2006). Dobrovoljno finansijsko izvješćivanje na internetu: analiza prakse hrvatskih i slovenačkih dioničkih društava koja kotiraju na burzama. *Finansijska teorija i praksa*, 30 (1).
28. Sarajevska berza. Retrieved 01.03.2021. from: <http://www.sase.ba/v1/Tr%C5%BEi%C5%A1te/Emiteni/Spisak-emitenata>
29. Schadewitz, H., & Blevins, D. (1998). Major Determinants of Interim Disclosures in an Emerging Market. *American Business Review*, Volume 16 (1).
30. Wilde, M. (2005). *Financial Reporting Frequency and its Impact on the Stock Market: The Case of Switzerland*. University of Zurich, Working Paper.

